

LOOTUSRINGI JUHT

ÕPILASTE ISETEGEVUSE JA KARSKUSKASVATUSTÖÖ AJAKIRI

Oktoober 1932.

Nr. 1

V aastakäik.

VÄLJAANDJA: EESTI ÕPETAJATE LIIT.

Tegev toimetaja: P. Kochtitsky. Toimetuse liige: J. Elango. Vastutav toimetaja: H. Roos.

Ilmub koolitöö kuudel, kuus numbrit õppeaastas. Maksab aastas — 50 s., üksiknumber 10 s.

Toimetus ja talitus: Tallinna, Tatari 3. Telefon 458-52.

Viienda tööaasta alul.

Eeloleval kooliaastal „Lootusringi Juht“ jätkab üldiselt ilmumist eelmise aasta sihhi: aidata jõukohaselt kaasa õpilaste isetegevuse arendamisele ja karske ning elurõõmsa noorsoo kasvatamisele.

Selleks avaldatakse juhiseid ja materjale ringide tööks hooldajatele, soodustatakse sõprussidemete tekkimist ringide vahel üle kodumaa ning tuuakse ülevaateid ringide tööst. Senisest rohkem tahab aga ajakiri tuua materjali õpilastele ja õpilastelt, nagu seda korduvalt soovitud ringide töö juhtidelt.

Selle heaks kordaminekuks on aga hädavajalik ringide juhtide elav osavõtt toimetuse tööst kaastöö näol. Ärgu keeldugu ringide hooldajad saatmast ülevaateid ja materjale nende tööst korduvalt talve jooksul, alates sügisest!

Vajame metoodilisi ja praktilisi juhiseid isetegevuse, kõlblusõpetuse ja karskuskasvatuse alalt, töökavu, ülesandeid,

ülevaateid tööst, teateid kooliajakirjust (ajakirju igast üks number), sooviavaldisi kirjade ja ajakirjade, looduseesemete j.n.e. vahetamiseks, pilte ringide elust, õpilaste töid ilukirjanduses ja luules, ilukirjanduse ja luulepalu, kroonikat j. m.

Eelmise aasta eeskujul lähneb selgi kooliaastal „Lootusringi Juht“ järjekindlalt kõigile koolidele. Et aga ajakirja aineeline seisukord võib muutuda ennem viletsamaks kui paremaks eelmisest aastast, siis peame tungivalt kordama eelmise aasta palvet: pidagu iga kool oma ülesandeks jõukohase toetuse näol ajakirja ilmumist kindluseada! Tellimisraha-toetuse võib saata toimetusele ka postmarkides.

Avaldades tõsist tänu senise abi eest kaastöö ja ainelise toetuse näol kõigile senistele kaastöölistele ja toetajatele, loodame lisa uutelt koolidelt. Iga kool on tervitatud kaastöölisena!

Toimetus.

Rohkem usaldust!

H. Roos.

Nähtavasti endise aja traditsioonid, halvavad traditsioonid, painajana lasuvad veel meie noorel koolil. Ühelt poolt õpetaja ei ole suutnud veel muuta klassi õhkkond nii päikesepaisteliseks, nagu vaja lapse loomulikuks arenemiseks, teiselt poolt: õpilane vaatab ikka veel õpetajale kui oma põlisele vaenlasele. Millega muidu seletada päris korralikule õpetajale ja heale kasvatajale esitatud küsimust ühises õpilaste ja õpetajate teelauas: „Miks teie ei ole ikka niisugune?“ Ja see „niisugune“ on mõeldud kõige paremas mõttes.

Ma ei ole näinud seda õpetajat üldse teissugusena, kui mainitud korral teelauas.

Ta on ikka sobiv, heatahtlik ja salliv. Aga õpilased soovivad teda näha niisugusena, nagu teelauas.

Suvisel pedagoogilisel nädalal ammutasin ma palju jõudu ja julgust oma seniste vaadete propageerimiseks. Peale paljude väärtuslike momentide esitan vaid paar järgmist: Ametivend kurdab, et tal on olnud suuri raskusi õpilastega, kel kodune kasvatus puudub täiesti, kes koolitööd ei tee ja kes tunneb rõõmu sellest, et segada õpilaste ja õpetajate tööd. Korrast ja sõnakuulmisest polnud sel õpilasel aimugi. Õpetaja saatnudvat tema klassist välja — puusaagijale abiks.

Hiljem läheb õpetaja ise välja ja hakkab poisiga puid saagima. Jutt sobib nende vahel. Õpilane kõneleb õpetajaga kui mees mehega. Imelik! Poiss on nagu uuesti sündinud. Klassis suurim mürakarur, hammaste näitaja, õpetaja üle hirvitaja, siin jutukas, asjalik, heasoovlik. Imelik, väga imelik!

Teine õpetaja jutustab, et temal on klassis niimõnigi korratu poiss. Distsipliini loomine on väga raske. Õpetaja kutsub need korratud poisid lootusringi tööst osa võtma. Ta jagab neile ülesandeid, proovteerib neid sõna võtma, oma mõtteid avaldama. Poistele meeldib see töö. Nad on huvitatud, nad on ise algatajad ja teostajad, nad on „asjamehed“. Nad ootavad, millal on järgmine lootusringi tööõhtu. Ja klassitööski on need poisid pärast seda distsiplineeritud õpilased.

Tekitab kaks küsimust: 1. Mis võimaldas õpilase orientatsiooni muutmise? ja 2. kas poleks võimalik luua niisugune õhkkond ka tavalises koolitöös?

Esimese juhu puhul on juba öeldud, et õpetaja oma suhtumisega ei ole andnud selleks põhjust. Muutumine võis tekkida ainult välistel asjaoludel. Teelauas õpetaja istus õpilase kõrval, jõi sama teed, söi sama saia mis õpilane. Õpilane kõneles temaga kui oma lauanaabriga, kui oma ühusega. Nende vahel valitses vastastikune usaldus.

Puusaagimiselgi võis õpetaja vaevalt muutuda teiseks, kui ta oli klassis pool tundi varem. Aga ta ei esinenud siin õpilase silmis enam õpetajana, vaid tema vas-

tassaagijana, omaväärsena. Nendegi töö ja jutt põhjenes vastastikusel toetusel, arusaamisel ja usaldusel.

Ja lõppeks: ka lootusringis jäi õpetaja samaks mis klassiski. Muutus sündis ainult õpilase silmis välises olukorras. „Õpetaja“ asemel esines õpetaja siin ainult kaasringlasena, omasugusena, usaldust äratavana ja usaldust väärivana. Usaldus kandus üle isegi klassitööse.

Nüüd on vist kerge vastata teisele küsimusele. Usaldust tekitab vehekord teelauas ei võiks kesta päevi, nädalaid ja kuid. See muutuks üksluiseks ja igavaks. Puusaagimine oleks pikapeale väsitav ja ei võimaldaks kõikide küsimuste käsitlemist, nagu nõuab kooli õppekava. Lootusringi töö on aga kõige enam vastav koolitööle.

Seepärast lootusringlased, õpilased ja õpetajad, viige klassi see meeoleu, mis valitseb lootusringis! Laske lootusringi vastastikune usaldusvaim levitada oma tervendavat meeoleu ka klassitöös! Algatege ja töötage klassis lootusringlase algatusvõimega ja töötahtega! Levitage lootusringide mõtet koolides, kus viimased puuduvad! Olgu lootusringid oma värskendava mõjuga meie elu uuendajaks nii koolis kui seltskonnas!

Ja kui koolielu nõuab sõprusühenduste kinnitamiseks vahest puusaagimist — tee me seda. Meie ei ütle ära ka ühisest teelauast lootusringi pidupäevil.

Äratagem vastastikust usaldust, see tiivustab meie ühistööd!

Üleskutse VII laste võistluskirjutuseks.

Eesti Õpetajate Liidu Karskuskasvatustoimkond kutsub käesolevaga kõiki alg- ja täienduskooli võtma osa käesoleval 1932/33. õppeaastal korraldatavast VII laste võistluskirjutusest (võistlusõpingust).

Võistlus sünnib üldjoontes eelmiste aastate eeskujul. Eelseisvast võistlusest võivad võtta osa kõik alg- ja täienduskoolide õpilased. Osavõtjad jagatakse kahte rühma: 1) noorem rühm, kuhu kuuluvad esimese nelja õppeaasta kasvandikud (harilikult 3. ja 4. klassi lapsed, sest 1. ja 2. kl. õpilased on alles liiga vähese ettevalmistusega), ja 2) vanem rühm, kuhu kuuluvad 5. ja 6. kl. ja täiendusklasside õpilased.

Õppimisraamatu selleks võistluseks kirjutab õp. E. Rungi.

Õppimisraamat „Kuidas täidame oma kohuseid“, on määratud nii nooremale kui vanemale rühmale. Et aga kergendada tööd nooremale rühmale, siis jäetagu noortega töötades välja kõik need osad, mis raamatus peenikese trükkiga.

Kõik koolid ja õpilaskoondised, kes kavatsevad võtta osa võistlusest, hoolitsegu, et kõik osavõtjad õpilased oleksid aegsasti varustatud õppimisraamatukesega. On väga tähtis, et just iga võistluse vastu valmistuja saaks õppimisraamatukesese, sest muidu tuleks neil, kellel endil raamatut ei ole ja peavad selle laenama naabrilt, halvemates tingimustes valmistada ette võistlusele. Kui mõnel õpilasel raamatukesese ostmiseks ei ole raha, siis tuleks neile raamat kinkida kooli või ringi arvel. Kõigiti

kohane oleks hankida kõigile õppijatele ringi arvel raamatud, mis ärataks kodudes huvi ringi tegevusele. Nii või teisiti omandatud raamat on aga peale otsese vajaduse õpilasele mõjuvaks teguriks kasvatus töös kodudes, mida kasvataja ei tohi unustada.

Õppimisraamat on juba trükist ilmunud ja tuleb tellida E. Õpetajate Liidult: (aadress: Tallinna, Tatari 3), raamatute raha ette saates kas postmarkides või rahakaardiga. Õppimisraamat maksab 10 s. Raamatuid tellides tuleb teatada: osavõtjate arv kummaski rühmas, tellitud raamatute arv ja tellija täppis aadress. Igale koolile on saadetud ükseksplar raamatut tutvumiseks.

Õppimist ja ettevalmistamist korraldab iga kool või ring kuidugi oma äranägemise järgi. Lootusringides oleks kohane kasutada selleks koosolekuid. Õpetajarühmajuhil tuleks õpitavat fäändada ja selgitada, sest õppimisraamat on väike ja konspektiivne. Sobivat materjali selleks leidub meie avalikkude teelaste elulugudest, seltside ja seltsimajade ajaloost ning kohalike organisatsioonide elust.

Võistlus korraldatakse 5. märtsil 1933. a., kohalike olude nõudel õppenõukogu otsusel võib aga korraldada võistluse ka lähemal koolitöö päeval, s. o. kas 4. või 6. märtsil. Paar nädalat enne võistluse päeva saadab Õp. Liidu K.-toimikond kõigile neile koolidele, kes õppimisraamatud tellinud ja teatanud, et nad võtavad osa võistlusest, vastaval arvul võistlusküsimuslehti. Õpilasi ei tule tutvustada võistlusküsimustega enne võistluspäeva. Määratud päeval, osavõtjate enesete poolt kohaseks peetud kellaajal, kogunevad võistlusele ettevalmistatud õpilased, igaüks neist saab lehekese, mis sisaldab umbes kümme võistlusküsimust, ja peab siis katsuma esitatud küsimustele asjalikult ja tabavalt kirjalikult vastata, millega ongi võistlus toimetatud. Loomulikult piirduvad küsimused kindlasti ainult selle materjaliga, mis leidub õppimisraamatus, kusjuures mõlemale rühmale on erilised küsimuslehed.

Kirjutamiseks jäetakse aega kakskundi. Rühma juhataja valvab, et ei juhtu korrarikumisi. Ühiskasjalised ja täpsad juhised kirjutamise kohta saadetakse ühes võistlusküsimustega.

Võistluse lõpul kogutakse kirjutised, märgitakse neis leiduvad sisulised vead (kirja- ja stilivigu ei arvestata!) ja hin-

natakse tööd sõnadega: hea, rahuldav, nõrk.

Peale selle märgitakse kohal veel need õpilased, keda arvatakse auhinna väärilisteks. Auhindamisel võetakse arvesse peale töö hinnangu ka õpilaste kõlblat elu. See tehakse teatavaks õpilastele kohe võistluskirjutuseks ettevalmistamisele asumisel.

Kõik osavõtjad registreeritakse erilisel aruandelehel, mis saadetakse ühes võistlusküsimustega. Võistlustööd ühes aruandelehega saadetakse E. Õ. L. K.-toimikonnale Tallinnasse.

Saadud kirjutised vaadatakse ja hinnatakse teiskordselt E. Õ. Liidus, kusjuures kohapealne hinnang on aluseks auhindade määramisel.

Hindamisel võetakse võrdlemiseks ühe kooli tööd, kuna koolidevahelist (ülemaalist) võrdlust ei ole.

Kõigile osavõtjatele annab liit ilusad mälestuslehed, kuna parimate kirjutiste autorid kummaski vanadusrühmas igas koolis saavad auhinnaks lastekohased raamatud. Pärast hindamist saadab liit mälestuslehed ja auhinnad koolidesse. Kuid nende väljajagamine peab sündima kogu riigis ühtaegu nagu võistlus iseegi. Kohasem aeg selleks on lootusringide kevadepüha, mis käesoleval õppeaastal peetakse arvatavasti maikuu keskel.

Õpetajate Liit loodab, et meie õpetajad andumusega ja rohkel arvul kasustavad seda huvitavat ja häid tagajärgi töötavat töövõtet, millega võivad rikastada tuhandeid lapsi eluliste teadmustega ja kasvatada neis üldist iseloomu tuldust ning karskeid veendeid.

Koolides, kus kuulub õpilasi mõlemasse rühma, oleks soovitatav ettevalmistus- ja rühma, oleks soovitatav ettevalmistus- ja vahel. Kus eriti palju õpilasi koolis, on soovitatav igas klassis iseseisvalt ettevalmistujate rühm. On väga tähtis, et iga ettevalmistujate rühmal oleks oma juht, sest kui üks õpetaja peab juhtima ja õpetama mitut rühma, läheb see töö tal raskeks, mille all kannatab töö edu.

Auhindamisele tulevad tööd, mis on:

1. jõudnud E. Õpetajate Liitu hiljemalt 25. märtsiks 1933. a.

2. mis kohal hinnatud ja mõlema rühma töödele juurde lisatud selleks saadetud aruandeleht, kuhu märgitud osavõtjad selgesti loetava käekirjaga hindamise alanevas järjekorras.

E. Õ. Liidu Karskuskasvatustoim-

kond loodab kindlasti, et võistluskirjutus koolides, mis seni iga aastaga hoogsalt laienenud meil ja välismail ning osutunud eriti õnnelikuks kasvatustöö võtteks tuleva inimespõlve tervendamisel, meil varstigi saab üldiseks kõigis koolides ja

korraldatav VII võistluskirjutus viib sellele eesmärgile võimalikult lähemale.

Selle kasvatustöö teostamiseks ei saa keelata õpetaja-kasvataja oma algatavat ja juhtivat abi.

E. Õ. L. Karskuskasvatustoimkond

Katkeid autori kaaskirjast.

Aine käsitlemises läheb autor mitmei lahku enamalt ilmunud õppimisraamatukeste ainekäsitlemise viisidest. On jäetud ära piirid, kuhu ainekäsitlemine üksiküsimustes peaks jõudma.

On kasustatud dialoogi, mis toob rohkem elevust ja sarnastab selle töö aine läbivõtmi-sele lootusringi rühmades, kus see valmistatakse ette võistluskirjutuseks.

Raamat käsitleb üht valusamat küsimust meie ühiskondlikus elus. Aastaid tagasi nimetati seda olukorda ajakirjanduses „riigitüdimuseks“, praegu nimetatakse seda „kriisiks“. Üksikjuhtudel koguni kuritegevuseks, hoolimatuseks. Tahetakse kõrvale hoida ja vaba olla iga-augustest kohustustest ühiskonna vastu.

Arusaadav, et niisuguse laiaulatusliku küsimuse käsitlemine väikeses raamatukeses ei

saagi olla kuigi täiuslik. See jätab ringijuhile-hooldajale, kelle juhatusel toimub töö, laialise võimaluse kasutada just kohalisi elemente.

Aastaid tagasi pidi olema lokomobiil töökohal. See suitses seal, pillas sädemeid ja vilistas: kuulis linn ja kuulis küla.

Nüüd asetatakse see jõu algallikas kaugele rappa. Las ta seal tossab ja vilistab. Jõu edasiandjaks on väike mootor. Ei ole suitsu, ei ole tuld, vilet ka mitte.

Tuleb rakendada seltskond iseseisvale tööle. Vahtub õpetaja, ei katke töö.

Võistluskirjutuse raamatukene tahab olla esimene katse selles sihis liikuma panna laialt hulki, ja just koolinoorte kaudu vahest oleks sellel kõige rohkem edu. Võimalikult rohkem endaalgatust, isetegevust ja kohusetunnet meie seltskonna noortesse — see on suund, mis raamatukene tahab näidata.

Kuidas hinnatakse võistluskirjutust kohtadel.

Nagu on tõusnud iga aastaga nende koolide arv, kes võtavad osa võistluskirjutusest, nii on ka ikka rohkem kohtadelt tulnud kuuldavale hääli, mis üksmeelselt hindavad selle töö suurt kasvatavat väärtust, mis võimaldab kogu õppeaasta ulatuses pidevalt toetseda valitud kasvatusküsimustega, tuues kaasa üksikuid elevusrikkaid momente tu'emuste süvendamiseks.

Kohapealse hinnangu näiteina siin mõned väljavõtted K.-k.-toimkonnale saadetud kirjadest.

„Täna kogu koolipere nimel kaunite mälestuslehtede ja raamatute eest, mis valmistasid lastele unustamatut rõõmu. Auhindade ja mälestuslehtede kätfeandmine sündis pidulikult vanemate juuresolekul ja jättis üleva mulje. Kahju, et leidub koole, kes seda kaunist kasvatuvahendit ei kasusta.“

(Armuaadra algkool, 9. V. 32. K. A.)

„Siinjuures suurim tänu Karskuskasvatustoimkonnale iga-aastase võistluskirjutuse eest. See, vahest rohkem kui ükski muu, juhib noorte

kui ka vanade vaateid elu pahedele ja nende tervendamisele üksikute pisiasjade kaudu.“

(Kavandi algkool 12. V. 32. O. K.)

„Avaldan Teile meie kooli VI võistluskirjutusest osavõtnud õpilaste nimel sügavat tänu meie auhindadena saadetud väärtuslike raamatute ja nägusate mälestuslehtede eest.

Kindlasti jättis see rõõmus, kuid asjalikust tõsidusest kantud elevus, mis valitses kirjutusel, eriti aga 7. V. üldkoosolekul ja aktusel, lastesse püsiva ja sügava mulje, mille süvendamist ja kasvatamist peaks aga mõjukamalt kui seni jätkama kodu.“

(Audla algkool. A. A. R.)

Õpilased otsekohevalt avaldavad oma tänu tihti võistluskirjutuse lõpus. Samuti saadetakse kollektiivselt tänuavaldisi. Need viimased on maitsekalt ilustatud ja sisaldavad sooje tänusõnu ning tõsist taht võistlusõpingus omandatud põhimõtteil elada. VI võistluskirjutuse puhul saadud õpilaste tänukirju on K.-k.-toimkonnas kogus: Halliste algkooli lr. „Võitleja“, Armuaadra algkooli, Truba algkooli lr. „Agu“ ning Kohtla algkooli lr.

Laste õigus.

Guy Hayler.

M o t o :

Ütelge tõtt alkoholsete jookidega kaubitsemisest, kuni selle halbuse esineb ilmsi ja selle ülekohtud lastele on avaldatud; kuni lapsi enam ei orjastata nende sündimisõiguses; kuni lapsed saavad õigustatud ja rikkumata osa igast mehest ja naisest.

Lastekaitse ja kasvatus näib olevat olnud väheste unistuseks. Sellest unistajad on vaadanud asjale ükskõikselt ja saamatult, kuna tihti on tekkinud nende unistustele visa opositsioon. Kõige hävitavamaks vaenlaseks lastele on alati olnud alkoholsete jookide müük. Ta on kõige hävitavamaks vaenlaseks veel praegugi. Joomisest jaburad vanemad ei suuda ega oska hoolitseda küllaldaselt oma laste eest, ja nende järelpõlv kannab sellise mõtlemata eluviisi kurbi järeldusi.

Paljud avaramate vaadete ja täiskarskuse kuulutajad püüavad maksta panna reforme, mis nende arvates on kasuks lastele ja tõu tulevikule. Nii võitlesid täiskarsklased Clarkson ja Lincoln orjade ha-

riduse eest. Joseph Livesey, täiskarskluse põhjendaja, asutas mehhaanika-instituudi, John Bright Manchesteris võitles hoogsalt elukalliduse vastu, Joseph Brotherton Salfordist soovitas maksuta rahvaraamatu-kogusid, James Silk Buckingham, Sheffieldis, õhutas rahvaparkide ja mändolade asutamist, W. E. Torster, Bradfordis, kaitses ja viis parlamendis läbi riigi hariduskulude eelarve, mis võimaldas avalikkude algkoolide avamise.

Lõpuks leidis tunnustust töekspidid (mis meile nüüd nii endastmõistetav), et laps on riigi ülilm vara, ja kui seesugust peab teda kõigiti kaitsma ja võimalusi muretsema tema kasvamiseks ning arenemiseks. Kuid maailma noorsugu ei suuda saavutada kõiki hüvesid, milleks neil õigus, kui olemas neetud joovastavate jookide müük, mis alati valmis kõike ilusat lõhkuma ja demoraliseerima. Antagu igas riigis rahvale võimalus maksta panna alkoholi keeluseadus ja saavutada sellega kõik need hüved, mis olemas Am. Ühendriikides ja teistes maades. (Järgneb.)

Töö õpilaskoondistes.

Tööle asudes.

On jõudnud aeg, kus koolitöö läheb juba rahulikumalt oma raada. Nüüd on aeg anda ka isetegevusele õpilasperes vajalik tõuge.

Üldjoontes koostati vahest töökava kevadel, uue juhatase valimisel. Nüüd aga on aeg seda üksikasjalikumalt väljendada ja siis teostama asuda.

Töökoosolekute aega ja kava määrates ärge unustage võistluskirjutust kui huvitavat ja kandvat osa töös. Üldine kord, kooli ruumide ja ümbruse kor-

raldamine, ajakiri, seina-ajakiri, kirjavahe- tus ja palju muud ootab teid. Muu seas tuleb meelde kaht asja, milleks kohe vaja teha eeltöid: lindude söötmiseks talvel koguda materjali ja paigutada söögi- majadele aluseid enne maakülmumist ning kooli-ümbruse ilustamiseks ja taime- aia rikastamiseks teha istutamisauke ning koguda elusmaterjali.

Järgmises numbris anname juhiseid kooli-ümbruse tundmaõppimiseks, mis töövõttena väärib tähelepanu kava koostamisel.

Kirjavahetuse asjus.

Kirjavahetus ja ajakirjade vahetus koolide vahel on kahtlemata huviküllasemaid töövõtteid ringides, millel ühtlasi hea mõju teadmuste tõstmiseks. Õpitakse tundma teiste võimeid kirjas ja pildis ning püütakse mitte maha jätta oma väljendusvõimeid. Samuti õpitakse tundma ka üksikuid

maakohti lähemalt kirjeldiste, piltide ja esemete kaudu.

Sellest on koolid ka õieti aru saanud: paari aasta eest avaldas „L. J.“ esimesed sooviavaldised kirjade, ajakirjade vahetu- seks, läinud aastal oli see vahetus juba õige elav. Tahame kindlasti loota, et al-

gav kooliaasta aitab luua rohkesti uusi sidemeid koolide vahel.

Kirjavahetuse edukaks teostumiseks tuleks arvestada kõigil osavõtjal kaht nõuet. Esiteks: igal aastal tuleks korduvalt avaldada soovi vahetuseks ja tingimused lähemalt (kool, aadress, mis soovib vahetada, missuguse maakohaga, koolitüübiga j. n. e. soovib vahetusse astuda j. m.). Iga sooviavaldaja võtab endale kohustuse vähemalt sel kooliaastal, mil avaldis ilmus, vastata temale saadetud vahetusmaterjalile. Kui aga olude muutumisel kirjavahetus osutub võimatuks, siis tuleb sellest avalikult teatada ja tagasi saata vastandale jäänud vasetuskirjad. Möödunud aastal kaks kooli nurisesid põhjendatult, et mõ-

ni kool, kes kirjavahetust soovivad, omegi ei ole vastanud. Teiseks: kirjavahetust tuleks toimetada võimalikult otseselt, saadud sooviavalduste ning endise tutvuse põhjal, et kokku hoida aega ja postikulusid. Küll aga oleks toimetus tänuväärne, kui temale teatatakse, töö ülevaatenägemisega missuguses vahetuses ja kellega on üks või teine ring.

Kuni järgmise numbril ilmumiseni, kus avaldame kõik saabunud soovid ja teadaanded, palume kõik vahetuseks määratud materjal ühes oma soovidega saata toimetusele. Toimetus saadab nad edasi nende soovide põhjal, mis toimetusele saabunud, arvestades ühtlasi eelmise aasta soove.

Nii saabub sügis.

Juba kased kandvad kulda,
pajud heitnud hõbeda.
Ader pöörab väsinud mulda
talveunel' magama.

Laine kastab laia kalda
sügisvette sügaval'.
Tuulgi, tundes vaba valda,
tormab aina tuhinal.

Kaugenevad külad, majad
sügisteedel poristel.
Tühjaks jäänud nurmerajad
haljad on vaid orastel.

Sügismaru matab kulla,
kannab kaugel' hõbeda,
kuni kinni katab mulla
lumi—valge vaibaga.

E. Rungi.

Õngel.

— Eeri!
— Keda?
— Läksi õngel!
— Ei saa. Pean olema karjas!
— Eh! Me näeme loomi sealt jõe äärestki!
— Näeme? Ei nii kaugemale ikka näe!
— Läheme ikka! Ma otsisin kaks uut õnge ja suured, suured ussid otsisin sealt pinna-
asemelt!
— Ei näüd tea...
— Mjs seal teada! Vihma järel kalad võtavad ikka hästi!
Läksidki. Eeri võib ilma olla mõnestki lõbust, aga kalaõngitsemisest eemale jätta — seda ei saa.
— Viskame õige õnge siia kõrkjapassi kõrvale!
— Ja mina siia kupulehtede taha!!

*

— Juba näkib!
— Oo, oo! Juba mul üks käes!
— See viimane viidikas!
— Aga kala seegi!
— St!.. !!!... Stop!
— Aga said suure!

— Üsna kena kala!
— Särg või?
— Ei, turb!
— Ka mul tirib!
— Ka mul tirib!
— Juba läkski alla!
!!!
— Ahvenas?
— Ahvenas!
— Mul suurem!
— Ei ole!
— On suurem!
— Mõõdame!
— Mõõdame!
— Aga ahvenas on ikka paksem!
— Tühja kah, tal muidu paksem soomus!
— Ikka parem kala kui turb!
— Ära arva!
— Mjs seal arvata!
— Aga vaata kui tõmban ise ühe kala välja, siis alles näed, mihuksed kalad veel õnge hakkavad!
— Ära ikka!
— St!... Näe näkib juba!

— Nüüd!!!
 — Käes! Ja suur!
 — Noh see on juba kala!
 — Päris kala!
 — Noh oota. Las ma sülgan omal ka kord söödale!
 — See tühi kunst ei aita kedagi!
 — Küll sa näed!...

— Kuhu sa, poiss, kuriloom kaod! Lehmad puha rukkis! Lambad tulid kabinal koju — muidu, poleks teadnud tulla vaata-magi!
 — Uh-uuu! uu-uu!
 — Ega kedagi! See sepa Sass ka alati oma õngenärudega!
 — Uh-uuu! uu-uu!
 — Mis see tõnnimine enam aitab. Riie-test oled ikka lahti! Mjine siis kooli ta-kuste pükstega kui tahad! E. Rungi.

Üleskutse noortele.

„Lootusringi Juht“ avaldab käesoleval aastal oma veergudel ka noorte kaastööd. Kaastöö võib olla ilukirjanduslik või isetegevust ning iseloomu kujundamist käsitlev arutus. Keskpärasest parimate tööde autoreile määrab toimetus ergutustasu.

Ka avaldab toimetus ülevaateid ringide tööst, ajakirjust j. n. e.

Kaastöö tuleb saata ringi hooldaja kaaskirjaga varustatult.

Ootame noorte kaastööliste elavat osavõttu, nii et järgmises numbris ilmuks noorte osakond.

Parimat edu töös kõigile ringlastele!

Toimetus.

Mis tehakse lootusringides.

Karula algkooli (Uue-Võidu v.) lr. „Valva“ pühitses 16. märtsil s. a. oma esimest aastapäeva.

Eeloleva aasta töökavva otsustati võtta töökoosolekud igal reedel ja korradada paar omavahelist õhtut, kuhu pääs õpilaste vanematele on väikese maksu eest. Otsustati ka võtta osa järgmisest võistluskirjutusest ja katset teha ajakirja väljaannemiseks. Liikmemaksuks määrati 10 senti.

Hooldaja — õp. A. Nopasson.

Randvere algkooli (Saaremaal) lr. „Koidukiir“ toimetab läinud aastal 21 numbrit seina-ajakirja „Koit“. Vahetas seina-ajakirja Kasti algkooliga (Läänemaal).

Linnamäe algkooli (Võrumaal) lr. „Nooruspäike“, asut. 1928. a., liikmeid 30. Koosolekul õpilased-liikmed kandsid ette oma töökesi, ilulugemisi, vaatasid üksteise töövihke. Lootusringlaste töövihud olid mitmelgi õige meeldivad. 23. veebruaril avati pidulikult kooli lootusringi „kuldraamat“, kuhu ringi liikmed kirjutasiid oma nimed. „Kuldraamat“ muretseti ringi otsusel oma summa-dest.

Matjama algkooli (Tartu m.) lr. „Heli“ on korraldanud pidusiid referaate, vaidlusiõhtuid, spordikoosolekuid j. n. e. Õpilastel on oma salong-orkester, oma ajakiri.

Seina-ajakiri.

Üksikud koolid on varemgi kasustanud seina-ajakirja ringi töös, kuid erilisel viisil kujunenud see töövõte ei olnud. Alles läinud kooliaasta tõi selles rohkem hoogu ja saadud aruannete põhjal on teada vähemalt 6 seina-ajakirja koolides. Seina-ajakiri väärub aga laiemat kasutamist; ta võiks ilmuda igas koolis, kuna ta leiab kergesti vajalikku kaastööd ja on eriti odav toimetada.

Seina-ajakirja sihiiks oleks üldiselt teha teatavaks õpilaste paremaid kirjatöid ja jooniseid, õhutades õpilasi saavutama paremaid töötulemusi üldises koolitöös, kui ka erilises kaastöös. Lisaks sellele tuleks kasustada ka huvitavamaid lastekohaseid lõikusid ajalehist, ajakirjust. Vi-

mastega ühenduses võiks koostada ka mõnesuguseid ülesandeid, mille lahendamine nõuaks teadmiste süvendamist. Ka on seina-ajakiri kohane väljenduskoht koolielu krooniakle, loodusevaatluste hooaegadel tehtavale kokkuvõttele, tähtpäevade märkimisele, koolielu korraldustele j. n. e. Kaastöö kogumiseks võib eduga kasustada küsimuste-kasti.

Toimetamine on lihtne ja odav. Saalis või käidavamas klassis kaetakse osa seinast papiga või kartongiga, millele paigutatakse ajakirja nimetus ja üldandmed ning soovi korral ilustatakse ääred. Sisu võib suurtele paberilehtedele kleebitud kinnitada papile kas korraga või osaliselt, jättes selle sinna teatud ajaks. Jooksvat osa toi-

retab valitud toimetus, ametliku osa muidugi tööd hooldav õpetaja, kes on ka juhtiv ajakirja lõikude valikus. Vanad ajakirja numbrid kogutakse arhiivi, kust neid hiljem võib ka sisuliselt tükeldatult koondada albumisse; saab aga niigi albumi kuju anda, kui alati välja ühes ja samas suuruses tööde aluslehed, näiteks kantseleipoogna formaat (23×37 sm).

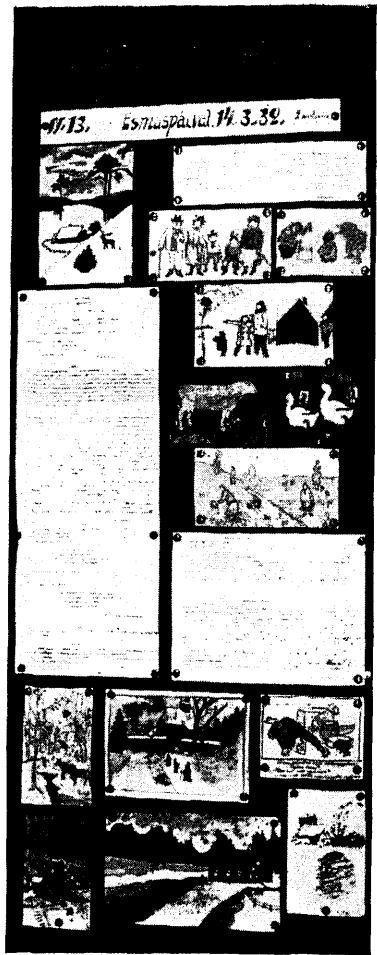
Palju huvi tooks seinajakirja kaastöö vahetus koolide vahel. Läänud aastal toimetasid seda Randvere algkool Saaremaalt Kasti algkooliga Läänemaalt („Koit“ ja „Nädal“). Mõlemad lootusringid olid sellest väga huvitatud ja on vististi nõus ka sel aastal ja uute sõpradega vahetust jätkama.

Registreerimiskaardi andmeil ilmusid seinajakirjad läinud aastal järgmistes koolides: Randvere (Kuresaare kaudu), Kasti (Märjamaa k.), Oru (Räägu p.-ag.), Vagu (Nääri p.-ag.), Kudina ja Rahivere.

Toimetus hea meelega avaldaks seinajakirjade vahetuseks aadresse ning ülevaateid ilmuvaist ajakirjust ja nende toimetamisest. Järgmises numbris avaldame ülevaate toimetusele tuntud Randvere ja Kasti kooli seinajakirjadest.

Ühtlasi avaldame ülesvõtte seinajakirja numbrist, kuna läinud aasta viimases numbris ilmus sama kooli ajakirja number.

Muuseas olgu märgitud, et seinajakiri ei tarvitse asendada kooli-ajakirja ilmunist ajakirja-albumi kujul, sest mõlemad on küllalt erinevad sisult ja toimetusviisilt.

Randvere algk. lr. „Koidukiire“
seinajakiri „Koit“.

Kroonika.

XVII eesti karskuskongress

peeti Tartus 17.—19. juunil. Osa võttis 88 hääleõiguslikku saadikut kõigist kodumaa nurgadest, peale selle külalisi, nii et osavõtjate arv ulatus 200-ni.

Vastuvõetud resolutsioonides kongress muudab soovitat, et täiskasvanute karskuskongressid loolitseksid oma piirkonnas eriti laste ja noorsoo hulgas tehtava karskustöö eest ning annab tarvilikuks, et karskustegelased noorsoo karske kasvatusse muude vahendite kõrval püüaksid õhutada ja mõjustada ka kodumõruse kaunistamist ja kodukultuuri tõstmist.

Ka rõhutab kongress vajadust osa võtta kodukasvatuse tööst, milleks kutsutud ellu vastav toimikond.

Töökavas nähakse muu seas ette vajadus kultuurorganisatsioonide ja -asutiste kaastöömõistmiseks ühisesse võitlusse rahva hingeelu ja kasvatust labastavate ja rikkuvate (peale alkoholismi) muudegi nähtuste vastu.

II õpetajate karskuspäeva

kutsus E. O. L. Karskuskasvatustoimikond kokku eeloleval jõulupühade vaheajal. Lähema korralduse selles kinnitab toimikonna koosolek 2. oktoobril.

Toimetusele saadetud kirjandus.

„Loodusevaatleja“ Nr., Nr. 1, 2, 3, 4.
„Külviava“ Nr., Nr. 1—2, 3—4, 5, 6—7.
„Eesti Noorte Punane Rist“ Nr., Nr. 1, 2, 3, 4, 5.
„Loomakaitsja“ Nr. 1.

„Kodu ja maailm“. Suvealbum 1932.
„Eesti Spordimehed“ Nr., Nr. 49, 50.
„Tervis“ Nr., Nr. 1, 2, 3, 4, 5; 6, 7—8.
„Vikerkaar“ Nr. 21.
„Aed“ Nr., Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6; 7, 8.